Večerna izdaja. Cena 10 vinarjev.

263. Številka. V Ljubljani, v petek, 2. septembra 1910. XLIII. leto.

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen: celo leto K 24·—, pol leta „ 12·—, četrt leta „ 6·—, na mesec „ 2·—

v upravništvu prejeman: celo leto K 22·—, pol leta „ 11·—, četrt leta „ 5·50, na mesec „ 1·90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, rekiamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: celo leto K 25·—, pol leta „ 13·—, četrt leta „ 6·50, na mesec „ 2·30

za Nemčijo: celo leto K 28·—

za Ameriko in vse druge dežele: celo leto K 30·—.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Upravništvo: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 83

Nasprotniki hujskajo.

V razpravo o ljubljanski županski in občinski krizi so začeli nasprotniški listi vlačiti krono. »N. Fr. Pr.« predstavlja stvar tako, kakor da se je bivši župan s sprejetjem nove izvolitve **uprl kroni** in da je vsled tega med **krono** in med ljubljansko občino nastal konflikt in tudi »Slovenec« ubira to struno, češ, da je zopetna izvolitev Hribarja demonstracija zoper **vladarjev** odlok.

Vzroki, zakaj se stvar tako predstavlja, so jasni kakor beli dan. Vzbujati se hoče s tem med ljubljanskim prebivalstvom **popolnoma napačno** mnenje, da ljubljanska županska in občinska kriza **ni boj med vlado in med narodno-napredno stranko**, marveč **boj med narodno-napredno stranko in cesarjem.**

V resnici je pa boj, kakor že rečeno, **samo z vlado.** Vsi cesarjevi odloki se zgode **vedno in edino na predlog vlade** in je edino vlada zanje **odgovorna.** Če bi bila vlada cesarju nasvetovala, naj Hribarja potrdi, bi se bilo to ravno tako zgodilo, kakor se je zgodilo, da cesar vsled predloga vlade Hribarja ni potrdil.

S tem intrigantskim zapletanjem krone v ljubljansko občinsko krizo, bi naši nasprotniki radi **zbegali** pristaše narodno-napredne stranke in zanesli v naše vrste **nesoglasje** in vzbudili radi mnenje med njimi, da je nastal konflikt s **krono,** ki ga pa faktično ni.

Boj imamo z **vlado, s to vseskoz nemškonacijonalno in klerikalno vlado,** ki streže narodno-napredni stranki po življenju in je v dosego svojih namenov etablirala absolutističen režim v državi. Od neizprosnega boja zoper to vlado nas ne bo odmaknila nobena sila in tudi ne zvijačno zapletanje krone v naše boje. Ta boj je naša pravica in naša dolžnost. Slovenski narod se zaveda, da zunaj Avstrije nima bodočnosti in zato se zvesto drži svoje starodavne domovine. Zaveda se pa tudi, da mora Avstrija postati **drugačna,** če naj bodo v njej prebivajoči narodi srečni in zadovoljni. A predpogoj taki spremembi je, da se ubije vsaka vlada, ki nasprotuje taki preuredbi sistema, kakršna je potrebna, da postanejo narodi ravnopravni.

Govoreč o ljubljanski županski in občinski krizi, se trudi »N. Fr. Pr.« na vso moč, da bi med **Čehe in Slovence** zasejala razdor in da bi vsaj en del češke državnozborske delegacije potegnila v vladni tabor. Nezadovoljnost med Čehi zaradi taktike dr. Šusteršiča se pojavlja vse očitneje in ker pripravlja vlada nove spravne konference med Čehi in Nemci, goji »N. F. Pr.« sladko upanje, da se posreči, **zabiti klin med slovanske stranke in Slovence izolirati.** Stara židovska rufijanka hujska na vso moč in poskuša zastrupiti razmerje med Čehi in Slovenci. Toda mi gojimo trdno upanje, da slovanska vzajemnost ni prazna fraza. Taktike se menjavajo. Tudi mi uvidevamo, da se taktika dr. Šusteršiča ni obnesla, kajti faktični uspeh te taktike je vendarle ta, da se je sedanja nemška vlada obvarovala velikega poraza in namesto da bi bila odletela, se le še trdnejše zasridrala. Toda ta nasprotja v taktiki ne bodo in ne smejo razdreti slovanskega edinstva v parlamentu, kajti to edinstvo je edino sredstvo strmoglaviti to skozinskoz protislovansko vlado, kar je in mora biti prvi cilj slovanske parlamentarne delavnosti.

Nasprotniki hujskajo in spletkarijo, ali trdno upamo, da bo njih prizadevanje brezuspešno.

Častiti someščanje!

Ginljivi izkazi zaupanja in ljubezni, katere sem doživel v poslednjih dneh, segli so mi globoko v srce. Do smrti ne pozabim zvestobe Vaše, ki se je tako sijajno manifestovala v dobi, v kateri so me od strani, odkoder bi tega nikdar pričakoval ne bil, tako kruto žalili. Sledeč soglasni želji občinskega sveta in vseh zavednih meščanov sprejel sem novo soglasno izvolitev za župana. Vlada, ki absolutistično svoje postopanje prikriva s plaščem laži konstitucijonalnosti, odgovorila je z razpustom občinskega sveta.

Častiti someščanje, boj, ki nam je bil na ta način usiljen, sprejeli bodemo z združenimi močmi. Vem, da morem računiti na Vašo zvestobo; zato ne klonite duhom, kajti vsak boj podžiga pogum. Vsa znamenja kažejo, da se bode kljub zakonu o volilni svobodi z dne 26. januarja 1907. skušalo delovati s terorizmom; mi pa moramo odgovoriti na to z vzorno slogo.

Prosim in rotim Vas zatorej, da v interesu mesta in v interesu narodne stvari ohranite ono slogo, ki se je glede moje osebe tako čudezno pojavljala v poslednjih dneh. Stran z vsako malenkostno občutljivostjo, stran z vsako osobno mržnjo! Domovina nas kliče, da branimo samoupravo in da se upremo terorizmu; treba je torej, da je vsak na svojem mestu. Le ako bodemo vsi zavedali se važnosti trenotka, zdrobimo v prah vse nakane v sredstvih svojih neizbirčne vlade ter pripomoremo volji svoji do zmage.

Še enkrat kličem Vam torej: sloga, sloga, sloga in s tem geslom v boj do končne zmage!

V Cerkljah, dne 1. septembra 1910.

IVAN HRIBAR.

Absolutizem.

Pod tem naslovom prinašajo včerajšnje »Lidové Noviny«, organ posl. Stránskega, z ozirom na dogodke v Ljubljani uvodnik, iz katerega objavljamo najmarkantnejše odstavke. »Lidové Noviny« pišejo:

»Beckova vlada je bila vlada brez programa in brez značaja. Avstrijske stvari so danes v vrtincu narodnostnih sporov, ki danes silijo tudi v eminentno socijalne stranke in organizacije, toda baron Beck ni imel nobenega narodnostnega programa in zato je v njegovem kabinetu sedel mirno dr. Pacák poleg libereckega nacijonalca Pradeja.

Beckov notranji minister, baron Bienerth, ni bil uradnik le po poklicu: bil je tudi po mišljenju birokrat in mož reakcije, vnuk Schmerlingov, katerega sicer ni prekosil v državniškem talentu, ampak ga je prekosil v nemškem nacijonalizmu.

Če je bila postava ministrskega predsednika politično neznačajna, se pa sme njegov naslednik imenovati tudi osebno neznačajen. Že nastanek tega kabineta je pričal o nizkem moralnem čutu tega predsednika . . . Beckova vlada je bila glede programa neznačajna in le nekako »via facti« nemška, Bienerthova vlada pa je tudi, kar se programa tiče, neprikrito nemška. Beckova vlada je bila demonstrativno parlamentarna in njen načelnik ni nikdar tajil, da bi nikdar ne posegel po § 14., baron Bienerth je bil torej kot notranji minister nasprotnik tega paragrafa — za par mesecev pozneje pa je postal tipični ministrski predsednik paragrafa štirinajstega.

Baron Bienerth je z eno besedo predstavitelj starega avstrijskega absolutizma. Je neodvisen od parlamenta in ostentativno se s tem ponaša. Korumpira parlament in ga prezira. Silen je gor in dol. Cesar mu je dal red sv. Štefana in dr. Kramař poslovni red. Iznebil se je nevarnosti obstrukcije, ne boji se pa niti opozicije. Bodisi da je opozicija v manjšini — potem vladi ni škodljiva, ali pa je v večini — potem pa ji zagrozi s § 14. Vsaka konstitucijonalna vlada, tudi najslabša, ima še nekaj sramu, absolutizem sramu ne pozna, ali pa nima pred seboj nikogar, da bi ga pred njim bilo sram.

Bienerthov absolutizem gre pa še dalje. Zbornica je bila odgodena, ko je bilo jasno, da vlada nima večine, ker so ji Poljaki odrekli pomoč. V dobi počitnic je stopilo na površje vprašanje, kaj se bo zgodilo, če Bienerth ne pridobi Poljakov in bo imel tudi po počitnicah večino proti sebi. Baron Bienerth je prav nesramno zagrozil v oficijalnih časopisih, da bi v tem slučaju zbornico razpustil. Ta kabinet je živa negacija vseh konstitucijonalnih principov. Poznamo ga pa nele po njegovih izjavah, ampak še bolj po njegovih dejanjih. V dobi bar. Bienertha je zavladal v upravi čisto nov, bolje rečeno, čisto star duh. Tiskovno svobodo omejujejo neštevilne konfiskacije, zborovalno svobodo omejuje poostrena kontrola političnih shodov, od političnih društev se po dolgem času zahtevajo točni izkazi. Znani proces s češkimi antimilitaristi je mogel biti izveden edinole pod to vlado, katere prvi korak je bil razglasitev izjemnega stanja v Pragi. Absolutizem gre roko v roki z nasiljem, kajti brez nasilja ne more izhajati. Bienerthov kabinet ne ostaja pri napadih na ustavno zajamčene svoboščine posameznika, on resno ogrožuje tudi narodno avtonomijo in občinsko samoupravo. Pod njegovo pasivno udeležbo je že štiri leta blokiran češki deželni zbor in pomandrana deželna ustava češkega kraljestva. Njegova vlada je protizakonito razpustila občinski zastop v Poštorni. Z nasiljem in podkupljevanjem naj se vzame tej občini značaj tiste narodnosti, ki se k nji prišteva nje prebivalstvo, z nasiljem in podkupljevanjem naj se Poštorna izpremeni v Unterthemenau. Poštorenski slučaj je nad vse jasen dokaz Bienerthovega absolutizma, kateremu niso pri nobenem aktu samovolje zapreka niti zakoni, niti morala, niti spodobnost.

Hribarjev slučaj je samo zadnji članek v dolgi verigi nasilstev, ki jih je zagrešil baron Bienerth nad avstrijskimi Slovani. Ves svet se je razburjal zaradi govorance cesarja Viljema v Kraljevcu, ki je bila pobarvana absolutistično. Toda tu je šlo samo za mišljenje in za govor zgovornega imperatorja, kojega vlada ni nikdar prestopila ustavnih mejá. Pri nas ne poznamo samovladnih govorov, naš absolutizem ne govori, ampak dela. Na podlagi papirnate relacije nemškega deželnega predsednika, katero je diktiralo nemškonacijonalno mišljenje, ali pa razžaljeno samoljubje, si je drznil baron Bienerth predlagati cesarju, naj ne potrdi moža, ki so ga že v šestič počastili s svojim zaupanjem njegovi someščanje. Šestkrat je že izrazila Ljubljana voljo, naj bo Ivan Hribar njen župan in baron Bienerth je brez navedbe vzrokov, čisto na absolutističen način volitev zavrgel. Le kratkovidni absolutizem naših političnih ekscelenc ne vidi, da se je tu zgodil nov atentat na državljanske pravice avstrijskih Slovanov. Eno nasilstvo pa je oče drugih nasilstev. Občinski zastop se ni uklonil Bienerthovi samovolji in je izvolil Hribarja za župana v sedmič. Minilo pa ni štiriindvajset ur in dobil je svoje plačilo. Občinski zastop ljubljanski je bil razpuščen in mestna uprava izročena vladnemu komisarju. Po Poštorni Ljubljana.

Kako dolgo še? Ah, še dolgo, mnogo dalje nego je češkemu narodu zdravo. Baron Bienerth ima zelo trdno politično življenje. Kanalska poljska politika se je z njim med tem za trideset srebrnikov in nekaj čez že pobotala, češki poslanci pa so se z moralnim zaničevanjem od njega obrnili. Niti besede protesta, niti besede nasprotstva proti sedanji vladi. Dobivati klofute od vlade, v kateri smo sami udeleženi, to se še prenese, ali ta misel, da se pravzaprav tepemo sami, je zelo povzdigujoča.

LISTEK.

Cvetovi so padali...

Spisal Ferdo.

Bila je pomlad. Ozelenele so trate, ozelenela so drevesa in čez vse je legla jasna pesem pomladi. Globoki, mračni gozdovi so zašumeli v njej in vsi lesovi so bili polni drznih akordov, tja do horizonta, kjer so cvetoče smreke nalik okrašenim stebrom podpirale visoki nebesni obok. Cvetovi so padali čez vso dolino in livade so vzcvetele. Ptice so se vrnile in gozd je oživel. Jasno nebo se je razpenjalo nad vso zemljo v pomladni lahkoti. Vstajenje se je širilo povsod. S solncem prepojene in s cvetjem prepletene so šumele dobrave v veseli solnčni pesmi in ozračje je odmevalo v lahnih, neslišnih akordih...

Bilo je lepo popoldne. Gospa Marija je šla na pokopališče, da zopet enkrat po dolgi zimi obišče grob svoje hčerke.

Gospa Marija je bila mlada vdova, stara komaj trideset let. Njena lepota in njena vitka, vsekakor polna postava, sta privabili mnogo snubcev, ki jih je pa ona vse hladno odklonila. Hotela je ostati v miru.

I.

Gospa Marija je imela žalostno mladost.

Njeni starši so bili zelo bogati. Obdajali so jo že v mladih letih s potratnim bleskom, da bi vsejali v otroško srce seme aristokratske ošabnosti in ponosa. Toda to se jim ni posrečilo.

Marija je bila že od mladih nog tiha in skromna. Ogibala se je večjih družb. Najraje je mislila. Skoro vedno je sedela v svoji sobici, glavo oprto na roke, in premišljevala. Včasih jo je papa vprašal:

»Marija, o kom pa tako premišljuješ?«

»Mislim o svojem življenju,« mu je odgovorila mala Marija, čeravno sama pravzaprav ni vedela, kaj to pomeni.

Njena trnjeva pot se je pričela v devetnajstem letu. Oglasil se je bogat snubec in starši so jo primorali, da se je ž njim poročila.

Marija se je branila svojega moža, a drugega tudi ni ljubila. Sploh je ljubav poznala le iz knjig. Ko je brala romane, tedaj se ji je porodilo v duši neutešljivo hrepenenje po ljubezni. Predstavljala si jo je kot jasno, solnčno jutro, jutro na poljani, ko se na cvetkah zaiskri rosa v mavričnih barvah, ko zapoje prvi ptiček in ko čez vse zapihlja lahen jutranji zefir. Predstavljala si je ljubezen kot najslajšo pesem, najslajši akord, ki zazveni in polagoma zamre v daljavah . . .

Njen mož je bil veletrgovec. Njena duša je bila prenežna in previsoka, da bi jo zamogel umeti. Marija pa je takoj čutila, da ji on ne more dati tega, po čemer je tako hrepenela, da ji ne more dati čiste,svete ljubavi. In vsled tega je sovražila svojega moža. Odtujila se je svetu in v samotnih urah je neutolažljivo plakala po izgubljenih sanjah. Spoznala je življenje in spoznala je, kako zaman je hrepenenje po nedosežnih višinah, pa je molčala. Nikomur ni potožila svoje brezmejne bolesti.

Čez dve leti je Marija porodila hčerko. Ni je bila vesela, kakor so to druge matere, ampak z otožnim smehljajem na ustnih je vzela otroka v naročje in rekla:

»Ubogo dete, zakaj si se rodilo!«

Zdravnik jo je začudeno pogledal:

»Zakaj govorite tako, gospa?«

»Žalibog je resnica,« mu je odgovorila ona. »Glejte! Čaka še tega otroka življenje, pomislite, težko življenje! In li vi veste, kaj se pravi živeti? Li veste, kaj se pravi v bolesti in obupu živeti?«

»Pomirite se, gospa,« ji je prigovarjal zdravnik.

»Ah, gospod, jaz sem mirna! Tako mirna, kakor še nikoli. Najraje bi umrla. Ah, rešena vseh bolesti in vse tuge! Vse bi šlo mimo mojega groba, vse do mrzle smrti. Kajti pri meni bi bilo življenje . . .«

»In otrok?« je pripomnil zdravnik, misleč, da bo s tem spomnil mlado ženo njenega stanu.

Marija ga je vprašajoče pogledala, nato se je ozrla na otroka, ki je spal na njenih rokah in rekla:

»Glejte, ta angelček bi šel z menoj. Kamor bi šla mati, tja bi šlo tudi dete. Če bi mati šla v rešitev trpljenja, potem bi šlo tudi dete z njo. Saj smrt je rešitev vsega zla. In kje morem pustiti svoje lastno dete v slabšem življenju, dočim grem sama v boljše?«

Marija je utihnila.

II.

Počasi so tekli dnevi Mariji. Dolgočasni, vedno enaki so bili, brez vsakih izprememb. Sčasom se je Marija navadila nanje in se vdala v popolno resignacijo. Staršev ni nikdar obiskala, z možem skoro nič ni govorila in svojega deteta se je ogibala.

Ko je namreč spoznala, da ne bo umrla in da živi z njo vred še dete, tedaj se je čutila krivo pred svojim otrokom. Štela si je v najhujše zlo, da je mali Idi dala življenje, ker s tem jo je, po njenem mnenju, pahnila v nesrečo, v svet in njega trpljenje in bolest. Večkrat je dejala:

»Jaz sem kriva, da bode trpela moja Ida in okušala bridki sad sveta. Grešila sem zoper svojega otroka, ker sem ga pahnila v življenje.«

In pri vsem tem je ljubila malo Ido bolj, kakor more ljubiti kaka mati svojega otroka. Z nadnaravno ljubeznijo je čuvala nad njo, da se ji vsaj, dokler bode sama živa, ne pripeti kako zlo od strani sveta. Ljubila je Ido z ljubeznijo, porojeno v bolesti in spoznanju. In to je najvzvišenejša ljubezen.

Toda njen soprog ni razumel te njene bolesti. Mnogo višje je Marija stala od njega, nego da bi jo mogel umeti. Zaraditega je trdil, da je ni slabše matere, kakor je njegova žena.

Ida je hodila vedno le s papanom na izprehod. Tu ji je počasi vcepljeval v mlado srce sovraštvo do matere. Včasih je dejal:

»Idica, ah kakšna je tvoja mama!«

Ida ga je vprašujoče pogledala.

»Glej,« je nadaljeval papa, »nikdar se nič ne zmeni zate in sploh te celo nikdar ne pogleda. Nisi ji všeč. Mene tudi ne mara. Veš, to je grda žena, ki hoče tebi in meni slabo. Boj se je !«

»Zakaj pa?«

»Ah, Ida! Hudobna je tvoja mati, ki hoče, da bi ti umrla. Ali bi rada umrla?«

(Konec prihodnjič.)

Toda dobivati kešefte od vlade, v kateri sami nismo udeleženi, to je sramota. To mora nehati. In da prenehа, moramo vlado pogosto in vstrajno zagotavljati, da smo pripravljeni biti se tudi mi sami.

Vse kar je prav!

Trst, dne 1. sept. 1910.

V včerajšnjem dopisu iz Trsta ste že poročali, da se je od mnogih strani izrazila želja, naj se za nedeljo nameravni izlet puljske N. D. O. sploh opusti, ker so omejitve in pogoji, ki jih je storila redarstvena oblast, tako poniževalni, da mora trpeti ugled tržaškega Slovenstva.

Med delavstvom se popustljivost vladnih organov napram laškemu žuganju ostro kritikuje, a obenem se obžaluje tudi pomanjkanje enerižje s strani vodstva N. D. O. Kakor je bilo namreč v nedeljo v »Edinosti« objavljeno se je izkreanje v zaprti prosti luki, mesto na glavnem pomolu v mestu določilo v sporazumlenju s predsedništvom N. D. O. Sedaj pa se je še izvedelo, da je predsedništvo v to poniževalno spremembo privolilo, ker se je balo, da ne bi mogli redarji udeležencev obvarovati pred eventualnimi napadi Lahov.

Ta prevelika plahost je seveda osokolila policijo, da je potem prepovedala še godbo in zastave. Med delavstvom se govori, da je skrb za telesno varnost nekaterih oseb provzročila spremembo še neke druge točke programa.

Ako je to res, potem bo treba brezobzirno povedati, da je ugled tržaškega Slovenstva stvar, ki jo narodni delavci ne pustijo od nikogar spraviti v nevarnost.

Ako se nima dovolj poguma, naj se ta izlet odpove. Radi par kronic škode nočemo zapraviti svojega dobrega imena.

Naroden delavec.

Afera s strupenimi pilulami pred sodiščem.

(Nadaljevanje iz jutranjega lista.)

Ob polu 10. uri dopoldne se obravnava nadaljuje.

Dr. Neuperger popravi obtožnico v tem zmislu, da se ima glasiti odd. III., točka 2: nadalje februarja meseca 1910 v Trstu v namenu Štefana Quirittija oškodovati na premoženju, izvabil Quirittiju pod zvito pretvezo, da je menica za 500 kron, katero mu je poprej Quiritti kot dolžnik pravilno podpisal, raztrgana, novo menico, katero je potem na 600 K prenaredil, vsled česar je Quiritti škodo trpel. Ker se mnenja naših izvedencev popolnoma ne vjemajo in ker je znanje vseuč. profesorjev gotovo večje nego naših provinčnih zdravnikov, predlaga, da se mnenje vseuč. profesorjev dr. Krakerja in dr. Pregelja prečita.

Dr. Ravniharja veseli, da drž. pravdnik umika točko za točko obtožnice. Če ima drž. pravdnik ravno tak apetit na te strupene pilule, da jih celo njemu ponuja, nima ničesar zoper to, če se prebere mnenje teh vseuč. profesorjev. Predlaga pa, da se to prečita v navzočnosti naših izvedencev, da se moreta eventualno braniti.

Dr. Neuperger pa hoče, da se v tem slučaju pokličeta tudi graška vseuč. profesorja.

Dr. Švigelj pravi, da se je javnosti vsled obolodanjenja odstrani preiskovalnega sodnika v časopisih »Slov. Narodu« in »Slovencu« nekako sugeriralo ter predlaga, naj se te notice prečitajo, oziroma iz njih konstatira, da se je s strani preiskovalnega sodnika s poročili o podatkih razprave glede zagonetnega zavratnega umora, ne reče hote, javnosti sugeriralo.

Dr. Neuperger pravi, da tega ni krivo sodišče, temveč zločin. Ravno te notice so dovedle edino obremenilno pričo, da se je zglasila.

Sodni dvor sklene, da se časopisov ne čita, da se prečita mnenje graških zdravnikov v navzočnosti dr. Plečnika in dr. Schusterja in da se ta dva o tem mnenju zaslišita, ker imajo naši zdravniki tudi tozadevno kvalifikacijo.

Dr. Švigelj in drž. pravdnik priglašata ničnost.

Predsednik na to prečita mnenje graških izvedencev, ki v bistvu soglaša z mnenji dr. Plečnika in dr. Schusterja. Le v tem se razločujejo, da graška izvedenca trdita, da bi Hamerlitzovka, če bi dalj časa dan za dnevom po 5 koščkov zavžila, težko obolela in bi končno tudi lahko umrla.

Dr. Schuster pravi, da imajo graški izvedenci v mislih čisti strup, in trdi še vedno, da je izključno, da bi človek po zavžitju prvih 5 koščkov zavžil še druge, ker imajo preslab okus. Če bi pa tudi dan za dnevom vžival po 5 koščkov, tedaj bi težko obolel; umrl bi pa ne, ker začne bruhati in ker dobi drisko, vsled česar gre strup iz njega. Izvedenca konstatira kot prakticen zdravnik, da ta tvarina ni zmožna, da bi zastrupila človeka.

Dr. Švigelj pravi, da bolniki tudi ne jemljejo zdravil, ki dobro ne učinkujejo; sicer bi pa človek tudi umrl, če bi pojedel nanukrat »mernik« jabolk.

Dr. Plečnik pravi, da človek, če zavžije dan za dnevom po 5 koščkov, ne umrje. Vsi strupi delujejo posredno in neposredno. Neposredni so, da bruha, da dobi drisko. Če bi vzela 50 koščkov v 10 dnevih, tedaj bi težko zbolela. Če bi jih pa vedno naprej jemala, tedaj se pojavijo oddaljeni učinki, ki škodujejo človeku.

Čitanje izpovedi nekaterih prič.

Dr. Gregorič se ne spominja na ime Hamerlitz.

Ravnatelj Štrukelj pravi, da so razglednico z mrtvaško glavo na pošti konfiscirali.

Danica Kališ pravi, da je tisto mapo ona kupila za Hladnikovo soprogo. S Hladnikovo soprogo je o aferi govorila, toda je ni omenila.

Marija Drobtina nič ne ve.

Viktorija Ban pravi, da Albertija pozna in je njen »kompare«. Hladnika ji je Alberti predstavil. Nekdaj je prišel Hladnik k njej ter ji prinesel neko pismo Albertijevo. Omenil ji je tudi, da je prišel k sodišču, da se opraviči zaradi afere.

Anton Maček, poštni sluga v Dol. Logatcu, se ničesar ne spominja, ravnotako ne ve ničesar Adolf Hladnik, poštni oficijant v Logatcu.

Anton Brenčič je izpovedal, da Piacentini ni hudoben človek. Tudi o Hladniku ne more ničesar slabega reči. Aleks. Uicich je posodil prvi denar za sferisterij. Hladnik je šele za njim posodil denar. Priča je vedno tirjal Batistellija in Capanna. Hladnik se je potem obvezal, da dobi priča prvi denar, ki ga dobe. Čez nekaj časa je pa Hladnik sferisterij podrl in prodal.

Rudolf Exner, špediter, je kupil od Hladnika avtomobil.

Anton Mazzurana je dal tudi nekaj denarja v kinematografično podjetje. Hladnika ima za nepremišljenega. Izgubil je vso svojo vlogo.

Ferdinanda Rollija je Hladnik prosil za posojilo 5000 K za sferisterij; pa mu jih ni dal.

Peter Visosevič je vzel od Hladnika gostilno v najem. Kljub trimesečni pogodbi ga je Hladnik odpustil, vsled česar ga priča toži za odškodnino.

Ivan Lipold je imel nekaj kupčij s Hladnikom in je Hladniku še nekaj dolžan.

Angelo Socrate je kupil les od sferisterija.

Giovanni Zotter pravi, da je Piacentini velik pijanec. Meni pa, da je Piacentini nezmožen, da bi izvršil hudodelstvo. Ravnotako je izpovedela priča Oton Jeusig.

Ostale priče niso izpovedale ničesar važnega.

* * *

Nato prečita predsednik dr. Levičnikovo ovadbo, razna orožniška in stražniška poročila, poročila tržaške policije. Prečita tudi Hladnikovo korespondenco. Spisal je v zaporu cel **životopis Piacentinijev,** pisal je večkrat Albertiju, spisal je svoj zagovor, da ni kriv; nadalje je pisal svojemu svaku, kako se mu godi in da je nedolžen. 9. marca je poslal Capanni razglednico iz Logatca, na kateri je bila hiša njegove matere zaznamovana s »casa mia«.

Hladnik zatrjuje, da to ničesar drugega ne pomenja, nego naš dom.

Predsednik prebere razne menične in druge tožbe in navaja, kdo in za koliko so rubili Hladnika.

Pri čitanju dolgoveznih aktov, zapisnikov, izvidov itd. je postalo občinstvu dolg čas. Začeli so zdehati drug za drugim. In dvorana se je začela polagoma prazniti. Kmalu je bilo le malo takih, ki so zdržali tudi pri čitanju aktov.

Sodni dvor je končno še sklenil, da se graških izvedencev osebno ne zasliši, **ker ni nobenega** nesoglasja med graškimi in tukajšnjimi izvedenci.

O 1. uri popoldne se konča dokazovanje ter se prekine obravnava. Obravnava se ob 4. uri popoldne nadaljuje in bo najbrže šele v pozni noči končana.

(Nadaljevanje v jutranjem listu).

Dnevne vesti.

+ **Ljubljanska občinska kriza.** Vladni komisar se je nastanil na rotovžu in vodi županske in občinske posle. Za sedaj vlada absolutistično, pravijo pa, da dobi »Beirat«, nekaj svetovalcev, ki jih bo lahko poslušal ali pa tudi ne. Iz vladnih krogov se čujejo prav zanimive stvari glede novih volitev v občinski svet. Čuje se, da volitev še ne bo tako kmalu. Vlada menda misli tako-le: Rok za pritožbo na ministrstvo poteče 30. septembra in razpust postane šele tedaj pravomočen, četudi se je občinski svet odrekel pritožbi. Nove volitve se morajo razpisati tekom enega meseca po pravomočnosti, torej najkasneje 30. oktobra, a za kateri termin se razpišeje, to, menijo vladni krogi, da je drugo vprašanje in se zadovoljno smehljajo, kakor bi hoteli reči: Ljubljančanje, le bodite pripravljeni, da vam bo dolgo gospodaril c. kr. vladni komisar. Če je pa to vladno modrovanje v postavi utemeljeno, je seveda druga stvar.

+ **Patentirani patrijotje na delu.** Med vrzoki Hribarjeve nepotrditve je tudi njegovo potovanje v Petrograd. To v družbi poslanca dr. Kramaža in poslanca Hlibovickega napravljeno potovanje je imelo namen organizirati kulturne in gospodarske stike med Slovani, a tisti krogi nemškega mišljenja, ki tlačijo in zatirajo avstrijske Slovane, so to potovanje stigmatizirali kot nekaj nedopustnega in srdito vpijejo: Kaj imajo slovenski avstrijski poslanci opraviti na Ruskem. Pri tem je pomisliti, **da je Rusija,** kakor je že omenil Hribar, **rešila Avstrijo leta 1848. in da je s tem postala prava dobrotnica avstrijske monarhije,** in dalje je pomisliti, **da nima Rusija niti najmanjših aspiracij na kako avstrijsko ozemlje.** Nasprotno je pa z današnjo Nemčijo. Prusija je vrgla Avstrijo iz nekdanje Nemčije, je uničila avstrijsko prevlado v Evropi, je Avstrijo pri Kraljevem Gradcu porazila in pomagala, da je izgubila Benečijo in vse sadove vojne proti Danski. Kdor pozna aspiracije Prusije, kakor so jih formulirali Bismarck in drugi, tisti ve dobro, da je samo mednarodna konstelacija vzrok, da se Nemčija sedaj dela prijateljico Avstrije. Vresnici pa stremi Nemčija za tem, da si podvrže večji del naše monarhije doli do Trsta, in da ima Vsenemška zveza nalogo pripravljati tla za to pridobitev. Ta vsenemška zveza bo zborovala od 9. do 12. t. m. v **Karlsruhe,** in tam se snidejo **nemški poslanci iz rajha in iz Avstrije.** Koj na to, to je 14. in 15. pa bo v Solnogradu sestanek nemških **poslancev iz rajha in iz Avstrije,** in tisti dr. Sylvester, ki bi rad postal avstrijski minister, vodi to stvar. **Ob tem pa se c. kr. vlada prav nič ne spodtika.** Iz tega se zopet vidi, kako se v Avstriji postopa **napram Slovanom in kako vse drugače napram Nemcem.**

— **Klerikalna nesramnost.** V sredo popoldne zgodil se je v neki dobro znani narodni gostilni slučaj, ki je vreden, da ga priobčimo. Neki uslužbenec nemškutarsko-klerikalne tvrdke povabil je k svoji mizi dva svoja tovariša in naročil liter vina. Eden tovarišev si je hotel prižgati viržinko in je vzel iz žepa vžigalice »Ciril-Metodove družbe«. To je pa že malo pijanega uslužbenca tako razburilo, da je tovarišu iztrgal iz rok vžigalice, jih vrgel na tla in pohodil, smodko mu je pa prižgal s klerikalnimi vžigalcami. To je prava čukarska vzgoja. Ime tvrdke in uslužbenca je na razpolago.

— **Razpisane suplenture:** Na I. drž. gimn. v Ljubljani za nemščino (glavn. pr.) in klasično filol. oz. slovenščino (str. pr.), do 6. IX. — drž. realna gimn. v Brnu 2 suplenturi za klas. filol. (glavn. pr.) in nemščino (str. pr.), do 5. IX. — nadvojv. Rainer. gimn. na Dunaju, nemščina (glavn. pr.) in klas. filol. (str. pr.), do 6. IX. — gimn. v Dunajskem Novem mestu, klas. filol. (glavn. pr.), nemščina (glavn. pr.), zgodov.-zemljepisje (glavn. pr.), do 4. IX. — Prošnje za suplenturo se naslove na gotični dež. šol. svet in se vpošljejo direkciji zavoda, na katerem je razpisana suplentura.

Lov na divje kozle v Kamniških planinah. Ker se je pred kratkim v dnevnikih objavilo svarilo, da naj turisti od 4. do 7. septembra vsled lova na divje kozle opuste izlete v Kamniške planine, naznanja Slov. planinsko društvo, da se lahko vrše izleti do Bistriške koče, Schmidingerjeve koče na Veliki Planini in z Velike Planine po Dolu v Bistrico neovirano in brez nevarnosti.

Odhajajočemu okr. sodniku Juriju Kozini so napravili valeto njegovi tovariši dne 31. avgusta pri Tučku v Novem mestu. Marsikdo bo težko pogrešal ljubeznivega kolega, dobrega narodnjaka in izvrstnega sodnika. Vipavcem pa čestitamo, da dobe tako izbornega okr. sodnika.

Nesreča na železnici. V četrtek popoldne je brzovlak št. 133 iz Ljubljane v Laškem trgu povozil železniškega uslužbenca Antona Bratca, ki se je hotel izogniti vlaku, prihajajočemu iz Celja, a je prišel pred ljubljanski brzovlak. Bratec je bil takoj mrtev.

Nemški podčastniki — sleparji? Pri 87. pešpolku v Celju vladajo zelo čudne razmere. O tem, kako se postopa s slovenskimi podčastniki, se je že pisalo. Zadnji »Narodni List« pa poroča o stvari, ki prav močno diši po sleparijі. Neki slovenski vojak je dobil dopust in vožni listek do Dobove, v pisarni 87. pešpolka pa imajo zapisano, da je šel na dopust v Bodenbach. Neki drugi vojak je dobil vožni listek za neki kraj v Savinski dolini, v knjigah je pa zapisano, da je šel v Bregenz. Vojakoma se je dal mal znesek za Dobovo ozir. Savinsko dolino, vožnja pa se je zaračunala do Bodenbacha, ozir. Bregenza. — Meso se kupi vsak dan 20 kg, zaračuna se pa 25 kg. Kdo torej spravi višje zaračunane zneske?

Stari bog še vedno živi. Takole piše mariborskemu »Slov. Gospodarju« pobožni pijanček: »Velecenjeni gospod urednik! O preljuba vinska trta, ki si žalost mojega srca. Šel sem na Veliko Gospojnico gledat naše vinograde, in prišel sem ves objokan domov. Vinogradi so grozno uničeni, tako, da še drugo leto ne bo mogel trs prav roditi. Iz več trsov je grozdje dol odletelo, na katerih je pa še gor, imajo pa jako malo zdravih jagod. Bil sem v vinorejski šoli v Mariboru; toda kaj mi šola in ves moj trud pomaga, naši vinogradi so ravno taki, kakor drugih, ki niso bili nikjer v šoli. Saj tudi ne more biti drugače; stari bog še vedno živi ter slabo kaznuje in dobro plačuje. Letos je bil skoro pri vsaki hiši vinotoč pod vejo; ljudje so pili in noreli po cele noči. Koliko se je storilo hudega po zakotnih gostilnah. Cerkev je bila pri večernicah prazna, gostilna pa natlačena ljudi. Žalostno, toda resnično. Bog nas hudo kaznuje za naš greh; pa k letu bo še hujše, ko ne bomo imeli kaj piti.« O ti ljubi stari bog, zakaj si tako udaril svoje dobro ljudstvo. Radi »vinotoča pod vejo« vendar ne zasluži tako hude kazni, da mu odvzameš ves vinski pridelek. Za grehe, ki jih je delalo dobro tvoje ljudstvo po zakotnih gostilnah, mesto da bi po tvojih hramih delalo pokoro, je to tvoje ljudstvo zadostilo s tem, da je pri volitvah pokazalo, kako globoka vera prešinja njegova srca. Daj torej, da ne bo ob letu še hujše, da ne bodo tvoji izvoljeni hlapci vsi objokani, marveč da bodo veselo prepevali: »O preljuba vinska trta, ki si veselje mojega srca!«

Radi motenja vere. 23letni vinčarjev sin Matija Šerjan v Zgor. Sv. Kungoti nad Mariborom je dne 29. junija zaničljivo govoril o katoliški veri. Za svoje nepremišljene besede je bil Šerjan v Mariboru obsojen v trimesečno ječo.

Umor v Trstu. 21letni Josip Majcen je v sredo ponoči z nožem zabodel Josipa Dobrila. Dobrila je umrl, Majcena so zaprli.

Cirkus Kludsky je najzanimivejši cirkus kar jih je bilo doslej kdaj v Ljubljani. Snočna otvoritvena predstava je jako ugodno presenetila občinstvo, ki je obširni postor napolnilo do zadnjega kotička. Kaj tako interesantnega in mnogovrstnega pač nihče ni pričakoval. Take stvari se vidijo navadno samo v največjih mestih in še tam ne vedno. Poleg običajnih cirkuških artistov, ki so vsi izborni v svojih strokah, ima cirkus tudi menežarijo krasnih živali. A vse te živali, ti sloni, levi in tigri so izvrstno dresirani in znajo izvrševati prav čudežne produkcije. Cirkus, ki se odlikuje po nenavadni eleganci, je vreden, da si ga vsakdo ogleda. Pri prihodnjih predstavah nastopi še nekaj novih moči, namreč akrobatska družba bratje Brunetti, ki je nastopala že v novem cirkusu v Parizu, in jahalka Vera German.

Tujski promet v Ljubljani. Meseca avgusta t. l. je prišlo v Ljubljano 7909 tujcev — 2035 več nego meseca julija in 165 več kakor lani meseca avgusta. Nastanilo pa se je v hotelu Union 1585, Slon 1482, Lloyd 974, Malič 393, Cesar avstrijski 389, Tratnik 357, Južni kolodvor 318, Ilirija 316, Štrukelj 224, Tivoli 209, Bavarski dvor 164, v hotelih skupaj 6411 tujcev; v ostalih gostilnah in prenočiščih pa 1498 tujcev. Razun tega je za časa gasilske slavnosti tri noči prenočevalo po zasebnih stanovanjih 5000 tujcev. Bilo pa jih je iz Kranjskega 1456, z Dunaja 979, iz slovenskih dežel 1353, iz čeških dežel 1248, iz drugih avstrijskih dežel 1139, iz Ogrskega 190, iz Hrvaške in Slavonije 585, iz Bosne in Hercegovine 103, iz Nemčije 295, iz Italije 176, iz Rusije 8, iz Anglije 5, iz Francije 20, iz balkanskih držav 123, iz Rumunije 3, iz drugih evropskih dežel 188, iz Severne Amerike 28, iz ostale Amerike 1 in iz Azije, Afrike in Avstralije 9 tujcev.

Brezplačno cepljenje koz v Mestnem domu se je pričelo dne 12. maja in se je končalo dne 1. septembra t. l. Koze so se stavile vsak četrtek od 3. do 5. Vsega skupaj je bilo cepljenih 435 otrok, 17 pa jih je bilo radi bolezni zadržanih.

Pasja kontumacija. Okrajno glavarstvo v Ljubljani je razglasilo pasjo kontumacijo za občine Preserje, Borovnico in Vrhniko in sicer vsled tega, ker se je dne 28. m. m. pri nekem psu v Pokojišču uradno konstatovala steklina.

Pes popadel je včeraj dopoldne na Poljanski cesti 10letnega Vaclava Osredkarja ter ga na ustnici lahko telesno poškodoval. Deček se je s psom na ulici igral.

Ob kovčeg prišel. Ko je dne 9. avgusta iz Amerike prišel delavec Ivan Cimerman, je pustil v neki gostilni v Kolodvorski ulici rjav kovčeg, v katerem je imel za 46 K obleke in svoje potne izkaze. Ko je včeraj prišel po kovčeg, ga ni več dobil in še se ni moglo dognati, kam je izginil.

Delavsko giabnje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 7 Slovencev, nazaj je prišlo pa 8 Hrvatov. V Neumarkt je šlo 14, v Beljak pa 11 Hrvatov.

Izgubil je hlapec Avgust Pelik sivo konjsko odejo. Hlapec Pavel Premrov je izgubil dvigalo, vredno 30 K. Bančni sluga Ivan Gerjol je izgubil bankovec za 20 K, pisarniški sluga Valentin Drčar pa za 10 K. Prodajalka Mina Maškotova je izgubila ročno torbico. Zasebnica M. S. je izgubila srebrn gumb v obliki želoda. Delavka Marija Tamovc je izgubila črno denarnico s srednjo svoto denarja.

»Slovenske Filharmonije« oddelek koncertira jutri v hotelu »Južni kolodvor« (A. Seidl) od 8. do 12. zvečer. — Drugi oddelek igra v hotelu »Tivoli« od pol 8. do pol 11. zvečer Vstopnina prosta.

Uradne vesti. Dne 3. oktobra bo pri okrajnem sodišču v Radovljici dražba zemljišča vl. št. 16 in enega deleža zemljišča vl. št. 248 kat. obč. Doslovče. Zemljišče je cenjeno 1308 kron 15 v; najmanjši ponudek znaša 873 K.

Narodna obramba.

Ljubljančani in okoličani v nedeljo, 11. septembra v Štepanjo vas! Ciril - Metodova podružnica v Štepanji vasi je mlada, a delavna. Vsi njeni člani so polni navdušenja za obrambno delo. Zavedajo se, da potrebuje naša dična šolska družba predvsem denarja in zopet denarja. Zato prirede v **nedeljo, 11. septembra** na vrtu priljubljenega gostilničarja, podpredsednika g. **Jožeta Anžiča (»pri Šoršu«) v Štepanji vasi** jako zanimivo veselico. Sicer ne bodo vzbujale pozornosti turške glave, handžari itd., vendar imajo Štepanjci tudi to pot nekaj posebnega. Nastopil bo javno na veselici četveronožec »šaljivi Jaka«, ki ga dresirajo Štepanjci že leta in leta in ki žanje občno pohvalo. Njegovi razumnosti se bo moral vsakdo čuditi, njegovim komičnim prizorom pa od srca smejati. A še nekaj izvanrednega. Pred kratkim je prišel v last Ciril-Metodove podružnice čudoviti zvonec sv. Antona. Malo boš pocuknil za vrv, vrgel par vinarjev družbi v nabiralnik — ne čudite se temu, saj dandanes svetniki nikjer ne dele blagoslova zastonj — pa se ti bodo izpolnile vse želje, ki jih boš tačas imel. Pravijo, da na Šmarni gori sv. Anton nič rad ne usliši, zato pridite sem poskusit. Razume se, da je na dnevnem redu vse drugo, kar je običajno pri veselicah, kakor srečkanje za dobitke, šaljiva pošta itd. Za mlado kri je najbolje preskrbljeno. Na razpolago je krasno plesišče, kjer se bo naenkrat lahko vrtelo čez 50 parov, da bo veselje. Kdor je mojster v kegljanju, lahko pokaže svojo izurjenost pri tekmovalnem keglanju. Naše rodoljubne gospodične, ki imajo že sedaj dela čez glavo, bodo prodajale po paviljonih vse potrebno. Za pristno, dobro kapljico, ki spravi še takega filistra v dobro voljo, in okusna jedila bo skrbel brezdvomno g. gostilničar. Kdor če biti torej židane volje, naj pride v Štepanjo vas!

Ciril - Metodova podružnica v Trojanah je priredila v nedeljo, dne 28. t. m., na vrtu znanega rodoljuba g. Konška veliko ljudsko veselico. Veselica je uspela v vsakem oziru dobro, za kar gre v prvi vrsti zasluga predsedniku Ciril-Metodove podružnice, g. Konšku, njegovima hčerkama Faniki in Cilki, g. Novaku in ostalemu odboru. Obisk je bil naravnost presenetljiv. Dasiravno je bil začetek veselice napovedan šele na 4. uro, vendar so začeli gostje že kmalu prihajati in napolnjevati veselični prostor. Gostje so prihajali iz vseh strani: iz zelene Štajerske, Vranskega in Prekope, iz Črnega grabna, Zagorske doline in Čemšeniških hribov tako, da nisi dobil ob treh niti kotička praznega. Veselico je otvoril g. Ante Beg, zastopnik centralnega odbora Ciril-Metodove družbe v Ljubljani. V kratkih in jedrnatih besedah nam je razložil važnost in namen narodnih šol in ostro kritiziral zahrbtnost naših nasprotnikov. Takoj na to je nastopil mengeški pevski zbor pod vodstvom gospoda Cirila Petrovca. To društvo je sicer še mlado, vendar pa se že lahko kosa z marsikaterim starejšim pevskim društvom. Tu se vidi, kaj premore resna volja in vstrajnost. »Ljudska knjižnica« iz Prekope nas je razveselila z burko »Nemški ne znajo«. Igralci so bili povsod na svojem mestu, nekatere vloge so bile

naravnost izvrstne; človek kar verjeti ne more, da so bili igralci kmečki fantje. Igra je bila vzorno naštudirana, za kar gre zasluga phil. g. Šlibarju. Eleganten je bil nastop mešanega zbora »Zagorskega glasbenega društva«. Pod spretnim vodstvom g. nadučitelja Levstika je zapel »Nazaj v planinski raj« in »Zvezdo«. Frenetično ploskanje, ki ni hotelo ponehati, je pač dokaz, da sta segli pesmi vsem do srca. Pozneje je zadonelo »Buči morje adrijansko«, katero pesem sta izvajala oba pevska zbora skupaj. Kaj takega doslej še nismo slišali v Trojanah. Med tem pa se je razvila živahna zabava. Največja gnječa bila je krog paviljona gdč. Konškovih, ki so stregle gostom s finim pecivom, raznimi likerji itd. V pivovarni sta gasila gostom žejo gospod Novak in soproga, g. Grohar pa je v vinskih kleteh točil pristni eviček, ki je kmalu ugladil gostom grla tako, da je kmalu zadonela ob mizah domača narodna pesem. Kegljalci pa so med tem tekmovali pri kegljanju za dobitke, kar je prineslo družbi lepo svotico. Domača dekleta v narodnih nošah so prodajala šopke in stregla gostom v splošno zadovoljnost. Ob zvokih znanega zagorskega orkestra se je kmalu razvil živahen ples. Ob številnih lampijončkih se je nadaljevala veselica pri največji živahnosti nemoteno do ranega jutra. Na svidenje drugo leto!

Društvena naznanila.

»Politično in gospodarsko in izobraževalno društvo za vodmatski okraj« priredi gledališko predstavo n sicer »Brat Sokol« in »Raztresenca« **v sredo, dne 7. t. m.,** v gostilniških prostorih g. I. Pavška. Čisti dobiček je namenjen vodmatskim revežem.

Bratske župne odbore prosi podpisano uredništvo, naj doposlane statistične pole v posameznih župah in druženih društev in pa pole, zadevajoče župe same, najvestneje in **kolikor mogoče hitro izpolnijo,** da bo mogoče v koledarju, ki je že v tisku, prinesti natančno statistiko slovenskega Sokolstva. Ne dopustite, da bi zaradi par minut dela, zastajala cela stvar! — Uredništvo »Slovenskega sokolskega koledarja«.

Društvo delovodij in industrijskih uradnikov v Ljubljani priredi v soboto, 3. septembra ob 8. zvečer v društveni sobi svoje mesečno zborovanje. Dnevni red je zelo važen, zlasti zaradi udeležbe k izletu v Trbovlje dne 8. septembra, zatorej vabi odbor vse g. člane k obilnem obisku.

»Sokol« v Kamniku priredi v nedeljo javno telovadbo in veliko ljudsko veselico. Spored. Ob 1/4 4. popoldne sprejem gostov na kolodvoru, ob pol 4. začetek javne telovadbe: 1. Proste vaje naraščaja, 2. proste vaje članstva, 3. orodna telovadba naraščaja, 4. orodna telovadba članstva, 5. skupina. Paviljoni za vino, pivo, jestvine i. dr. Šaljiva pošta, srečolov in ples. V nedeljo 4. t. m. vsi v Kamnik.

Za izlet idrijske sokolske župe v Cerknici se morejo poslužiti udeleženci v nedeljo, dne 4. t. m., tudi poldanskih poštnih vlakov, ki prihajajo na Rakek ob 1:35, odnosno ob 3. popoldne. Prvi odhaja iz Trsta ob 5·55 dopoldne, drugi pa iz Ljubljane ob 12·58 opoldne. Tudi zveza za povratek je zelo ugodna in je na razpolago več vlakov. Cerknica s svojim slovoznanim jezerom bo nad vse srčno sprejela drage goste, ki se vedo zbrali k lepemu sokolskemu javju. Cerknica je dobro znana za dobro prirejanje narodnih veselic. Tudi to pot se potrudi, da bo vsem udeležnikom kar najbolje postreženo. Iz zbralo se bo lepo število sokolskih javcev in prijateljev, krepko prodirajoče sokolske misli, od Cerknega ven do Ilirske Bistrice prihite sokolske čete, da podajo račun o svojem delu. V nedeljo torej v prijazno narodno-zavedno Cerknico!

Slovanski Jug.

— **Vohun Nastić toži »Pokret«.** V sredo je bila v Zagrebu zanimiva pravnava. Tožitelj je bil izza velejajniškega procesa znani vohun Jurgje Risto Nastić, toženec pa odgovorni urednik »Pokreta« Veljko Tomić. Nastić toži, ker ga je »Pokret« imenoval — vohuna. V sredo je bila že petič obravnava, ker je Nastićev zastopnik dr. Horvat vedno in vedno predlagal preložitev razprave. Odgovornega urednika je zastopal odvetnik dr. Hinković. Ta je zahteval, naj se zasliši kot priča generalštabni stotnik Forner, ki bo izpričal, da je Nastić opravljal zanj vohunsko službo. Sodišče je temu predlogu ugodilo ter se obrnilo v tej stvari na pristojno vojaško oblast. Ta pa je sodišču odgovorila, da je Forner občeval z Nastićem »izključno v službenem svojstvu« in da zaradi tega ne more stotnika odvezati, da bi ne čuval uradne tajnosti. Nastićev zastopnik je predlagal, naj se zasliši kot priča neki nemški žurnalist Steinhardt, general Steeb in Nastić sam. Zastopnik odgovornega urednika dr. Hinković pa je predlagal, naj se zasliši kot svedok znani profesor dr. Friedjung, ki je svoječasno pisal v »Neue Freie Presse« o Nastiću, da je to človek, ki se ga sme dotakniti samo s kleščami in da je bil za svojo izdajstvo plačan od črnogorske vlade in od bivšega krvaškega bana barona Raucha. Sodišče je odbilo predlog, naj bi se Nastić zaslišal kot priča, ugodilo pa je vsem drugim predlogom ter na to obravnavo preložilo. Kdaj bo prihodnja obravnava, se seveda še ne ve, vendar pa bo najbrže že v najkrajšem času. Gotovo je, da bo prihodnja obravnava vzbudila velik interes v javnosti že zaradi tega, ker bo zaslišan kot svedok profesor dr. Friedjung, znan izza procesa, ki ga je vodila hrvaško - srbska koalicija proti njemu.

— **Zagrebški občinski svet pospeševatelj književnosti.** Zagrebški občinski svet je dovolil dramaturgu hrvaškega narodnega gledališča Ivu knezu Vojnoviću 500 K podpore v svrho, da lahko nabere nadaljni zgodovinski materijal za svojo novo dramo »Imperatrix«. To dramo je Vojnović že skoro dovršil, treba mu jo je samo še nekoliko izpopolniti, špecijalno kar se tiče zgodovinskega ozadja.

— **Japonski dijaki v Zagrebu.** V sredo sta dospela v Zagreb dva japonska dijaka, ki študirata v Berolinu. Pišeta se Ogita in Osumi. Ogle. dala sta si Zagreb in okolico in se nato odpeljala v Bosno, da študirata tamkajšnje odnošaje. Najprvo se nastanita v Banjaluko, kjer ostaneta več dni.

— **Prepovedana hrvaška drama.** Pokojni hrvaški pesnik Silvije Kranjčević je zapustil nedovršeno dramo, vzeto iz socijalnega življenja v Bosni. Neki odlični hrvaški pisatelj je prevzel nalogo po pesnikovih skicah dovršiti dramo. To je tudi storil in dal drami naslov »Za drugova«. Drama bi se imela vprizoriti v hrvaškem narodnem gledališču, toda cenzura je vprizoritev prepovedala. O vzrokih prepovedi molče hrvaški listi.

Izpred sodišča.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu. Dne 29. avgusta t. l. se je zagovarjal radi hudodelstva uboja Alojzij Wolf. Dobil je tri leta težke ječe. Alojzij Wolf je doma na Kočevskem in ne razume nič slovenskega. — Dne 30. avgusta se je zagovarjala bivša poštarica v S. radi uradne poneverbe. Porotniki so jo oprostili z 8 proti 4 glasovom. Gotovo so upoštevali od zagovornika dr. Globevnika naglašano izkoriščanje poštnega osobja po tržaški poštni direkciji.

Huda poslančeva žena. Prof. Verstovšek, bivši svobodomislec, zdaj pa velik klerikalec pred bogom in pred ljudmi, ki je bil nedavno na »katoliškem« programu izvoljen za državnozborskega poslanca, ima zelo hudo ženo. Ona se s svojimi sosedami ne samo skrega, ampak tudi stepe. Nedavno je gospa Ana Verstovškova tako pretepla svojo sosedo gospo Toševo, da jo je zato kazenski sodnik v Mariboru obsodil na 20 K denarne globe. Gospa Verstovškova se je proti obsodbi pritožila, toda prizivno sodišče je potrdilo sodbo prvega sodnika. In tako bo morala huda gospa plačati 20 K kazni.

Književnost.

— **»Slovenski Branik«.** Stev. 9. tega čez vse zanimivega vestnika naših pokrajin ima sledečo vsebino: Slovenskim staršem. — J. Tinčkov: Ljudsko štetje in Nemci. — A. Beg: Ziljska dolina na Koroškem. — Družba sv. Cirila in Metoda. — Branibor. — Z narodnega bojišča. — Obrambno delo naših bratov. — Kaj delajo naši narodni nasprotniki? — »Slovenski Branik« izhaja 1. dne vsakega meseca in stane samo 3 K, za dijake 1 K 80 v.

— **»Lovec«,** glasilo »Slovenskega lovskega društva«, prinaša v svoji 8. štev. sledečo vsebino: dr. V. Jeločnik: Jereb. — P. Višnjan: Logárjeva želja (Pesem). — **Juraj Lubič:** Kragulj. (Konec.) — F. K.: Race ob Adriji. — Prof. Ivan Franke: Krka. (Konec.) — Medjd: Lov na sulice v Savi nekdaj in sedaj. — Iz lovskega nahrbtnika. — Iz ribarske mreže.

Vse tu naznanjene knjige se dobivajo v »Narodni knjigarni« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Razne stvari.

* **Nevarna muha.** Posestnika Matijo Walda iz temešvarske okolice je pičila v roko muha. Roka je zatekla tako, da je moral Wald v bolnišnico v Temešvar. V bolnišnici so Waldu roko odrezali, vendar je kljub temu umrl vsled zastrupljenja.

* **Samomor bančnega tajnika.** Bančni uradnik Oblat je v neki budimpeštanski banki poneveril 72.000 K. Na Dunaju je Oblat prodal za 18.000 K vrednostnih papirjev. Ker je slutil, da mu je policija že na sledu, se je v nekem dunajskem parku ustrelil.

* **Oče ubstrelil sina.** Neki Hiemer z Dunaja je na lovu po neprevidnosti pognal svojemu 27letnemu sinu Francetu cel naboj svinčenih zrn v obraz. Poškodoval mu je zlasti brado in eno oko, na katero najbrže ne bo več videl.

* **Avtomobil pred gledališčem.** Ko je občinstvo v Monakovem zapuščalo neko gledališče, je pridrvil neki avtomobil naravnost v občinstvo. Neka Amerikanka je obležala na mestu mrtva, več drugih žensk je bilo težko ranjenih.

* **Od stotnika do sobnega slikarja.** Znani stotnik Junga, ki je bil poslal svojemu tovarišu peklenski stroj in ki je bil radi tega obsojen na osem mesecev ječe, je zdaj prosil za vpokojenje in za odpust iz armade. Junga namerava odpreti delavnico za sobno slikarstvo.

* **Nov potovalni operni ensemble.** Znana češka operna pevka Ema Destinnova, ki je lansko leto in letos slavila v Ameriki velikanske triumfe, namerava sestaviti poseben ensemble in bo prirejala z njim operne predstave v vseh večjih evropskih mestih. Tako poročajo »Münchener Neueste Nachrichten«.

* **Zrakoplovca izginila.** V četrtek se je dvignil pri Parizu zrakoplovec Weymann z nekim potnikom. Ob 6. zvečer se je videl zrakoplov kakih 400 metrov nad Parizom, od takrat je pa popolnoma izginil.

* **Zdravnice v Turčiji.** Turška vlada je dovolila, da smejo tudi ženske izvrševati zdravniško prakso. Tako dovoljenje pa dobe samo turške podanice.

* **Princezinja Lujiza.** Med belgijsko princezinjo Lujizo in njenim bivšim možem Filipom Koburškim se je dosegla popolna poravnava. Filip Koburški bo plačeval svoji bivši ženi do njene smrti vsak mesec sedem tisoč kron. Če bo le mogla izhajati?!

* **Parnik se potopil.** Nemški parnik »Margarethe Russ« se je v Bristolskem prekopu potopil. Parnik je bil obložen z lesom. Na krovu je bilo 22 mož posadke, ki so se vsi rešili.

* **Rodbinska zaloigra.** V Toplicah na Češkem je bila nastanjena delavka z imenom Žatka, ki je imela 5letno hčerko. Njen mož je delal na Nemškem. Te dni se je vrnil domov. Včeraj zjutraj je Žatka skočil skozi okno s svojega stanovanja ter obležal na cesti. Našli so umirajočega z nožem v prsih. Šli so v njegovo stanovanje, ki je bilo zaprto. Ko so vlomili, so našli njegovo ženo mrtvo in vso razmesarjeno, hčerko pa ubito. Vse kaže na to, da je Žatka umoril ženo, in hčer in na to skočil skozi okno. Vzrok drami so bili baje rodbinski razpori.

* **Prebrisani ponarejalci denarja.** Neka družba nemških ponarejevalcev denarja je izgotovila veliko komadov, ki se jih lahko oddaja za dve marki ali za goldinar (2 K), ker je an eni strani podoba cesarja Viljema, na drugi pa avstrijski dvoglavi orel. V Avstriji polagajo denar tako, da kaže avstrijsko lice, na Nemškem pa tako, da se kaže obraz gostobesednega Viljema. Kakor poročajo nemški listi, je tega denarja že mnogo v prometu.

* **Potniški promet z Evropo.** Statistika prekooceanskih parnikov, ki se teden za tednom spolnuje, pokazuje ogromen promet s potniki med Združenimi državami in Evropo. Sestava številk v Evropo odpotovalih in iz Evrope dospelih potnikov v kabinah in medkrovju pokazuje, da je tekom letošnjega leta 1,150,884 potnikov prevozilo ocean, precejšen prirastek napram prejšnjem letu. Temeljem sestave parobrodskih prog je letos potovalo 44.676 oseb v prvem razredu, 3110 več kot lani; 140.207 oseb došlo je v drugem razredu, 27.262 več kot preteklega leta, in 713.140 potnikov, 187.673 več kot lani, se je prevozilo v medkrovju. V Evropo se je letos podalo 85.033 oseb v prvem razredu, 9780 več kot v preteklem letu, 81.614 oseb v drugem razredu, 12.309 več kot lani, in 186.713 oseb v medkrovju, 28.000 več kot lanskega leta. To število bode pa še znatno narastlo, ko se bodo začeli turisti iz Evrope vračati.

* **Revolucija loteristov.** Ves Neapolj in vsa neapoljska okolica je pokoncu. Sam vrag vedi, kak duh je razsvetlil neapoljske in okoliške loteriste ter loteristovke, da so pretekli teden vsi stavili ambo 8, 90. In v velikansko veselje loteristov in loteristk, toda v še večjo žalost uprave državne loterije sta bili resnično dvignjeni v soboto zvečer številki 8 in 90. V nedeljo dopoldne je vse drlo v loterije ter zahtevalo, da se izplačajo ambe, dobil pa ni nihče niti fenka. Pred loterijami so se zbirale velikanske množice ljudstva, ki so glasno zabavljale po goljufih, ki hočejo ljudi ogoljufati za pošteno dobljene ambe. In da se množica še bolj razburi, je dalo ravnateljstvo nabiti na vrata vseh kolektur razglas, s katerim se naznanja, da je zadeto za sedem milijonov lir, da pa država ne sme izplačati nič, ako je zadeto več kot pet milijonov lir. Ta razglas je loteriste tako razkačil, da so vdrli v kolekture, v katerih so vse razbili, kar jim je prišlo pod roke. Loteristi in loteristovke upajo, da bo država kljub temu izplačala, ker se je tak slučaj primeril že parkrat in so loteristi brez zapreke dobili izplačane svoje ambe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Zopet denuncijacije.

Dunaj, 2. septemra. Znani Verganijev »Deutsches Volskblatt«, v katerega dopisujejo **ljubljanski klerikalci,** priobčuje danes članek naslovljen »Aus dem Reiche Hribars«. Ta članek je poln denuncijacij in pisan popolnoma v »Slovenčevem« duhu, da se takoj lahko ugane, izpod katerega peresa je potekel. Člankar zatrjuje, da eksistira v Ljubljani srbska ekspozitura ter dokazuje, da se je 17. m. m res klicalo »Živela Srbija«, češ, da je to že uradno dognano in da je državna policija že tri take »kričače« aretovala. Končno navaja, da sta bila v nedeljo dva srbska častnika Ristić in Tucović v Ljubljani in imela s člani »Ljubljanskega Zvona« tajen sestanek. Člankar seveda nimalo ne dvomi, da bi ta sestanek ne imel posebnega namena, zakaj sicer bi omenjena oficirja ne mogla priti v Ljubljano, ker so prav sedaj velike vojaške vaje v Srbiji, a za časa vaj častniki redno nikjer na svetu ne dobe dopusta.

Odlikovani hrvaški umetniki.

R.— **Cetinje,** 2. septembra. Kralj Nikola je odlikoval intendanta hrvaškega narodnega gledališča, pl. Trešćeca, in ravnatelja Andrijo Fijana z Danilovim redom III. vrste; resišerje: Bacha in Markovića z Danilovim redom IV. vrste, vse druge umetnike pa z zlatimi kolajnami. Gospica Vilharjeva, hčerka skladatelja Fr. S. Vilharja, in markiza Ružička-Strozzi ste dobili krasna dragocena darila od kraljice Milene.

Odhod državnikov iz Išla.

Išl, 2. septembra. Italijanski minister marki San Giuliano je odpotoval danes ob 11. iz Išla. Popoldne ob 2. je odpotoval tudi grof Aehrenthal. Napotil se je naravnost na Dunaj. Pred svojim odhodom sta ministra poslala brzojaven pozdrav nemškemu državnemu tajniku Kinderlenu.

Angleška misija pri cesarju.

Išl, 2. septembra. Angleška misija, ki pride notificirat nastop vlade kralja Edvarda, pride semkaj 11. t. m. in bo od cesarja sprejeta v svečanostni avdijenci.

Odhod srbskega prestolonaslednika s Cetinja.

Cetinje, 2. septembra. Srbski prestolonaslednik Aleksander je včeraj odpotoval s Cetinja. Pred svojim odhodom je v družbi kralja Nikole posetil grob svoje matere. Prestolonaslednika sta do meje spremljala princ in princezinja Vera.

Reka, 2. septembra. Danes ob pol 3. se je pripeljal semkaj na krovu parnika »Pannonia« srbski prestolonaslednik Aleksander. Danes ostane na Reki in bo prenočeval v hotelu »Evropa«. Jutri zjutraj ob 8. se vrne preko Zagreba v Belgrad. Potoval bo tudi to pot v najstrožjem inkognitu.

Ogrski parlament.

Budimpešta, 2. septembra. Prihodnji teden se prično med vlado in poslanci pogajanja glede jesenskega državnozborskega zasedanja, ki se prične 20. septembra. Sredi tega meseca se tudi prično pogajanja med avstrijsko in ogrsko vlado glede podaljšanja bančnega privilegija. To vprašanje ne provzroča nobenih težkoč več, pač pa se bo razvila živahna debata o ogrski zahtevi glede izplačevanja v gotovini.

Veliki vezir v Parizu.

Paris, 2. septembra. Veliki vezir Hakki-paša pride v kratkem semkaj, da izposluje novo turško posojilo v znesku 150 milijonov frankov.

Socijalnodemokratski kongres.

Kodanj, 2. septembra. Včeraj popoldne je govoril na kongresu avstrijski delegat dr. Ellenbogen, ki je stavil resolucijo, v kateri se zahteva enotnost v socijalnodemokratski organizaciji ter se izrekel proti nacijonalnemu principu. Tudi ta resolucija je naperjena proti češkim in deloma tudi proti francoskim socijalistom. Nadalje so bile sprejete še te-le resolucije: proti carizmu, o položaju na Turškem in o razmerju med Finsko in Rusijo.

Zaplenjena srbska brošura.

R.— **Belgrad,** 2. septembra. Vseučiliški klub »Republika«, ki je, kakor že ime kaže, zbirališče republikanske mladeži, je izdal brošuro z naslovom: »Knez se zabava«. V tej knjižici se smeši črnogorski kralj Nikola. Belgradska policija je sedaj to brošuro zaplenila.

Državna policija v Zadru.

R.— **Zader,** 2. septembra. Znano je, da je mestna policija podržavljena. Državna policija prične delovati z novim letom. Štela bo 60 mož, ki se vzemo izmed državnih redarjev v Trstu.

Železniška nesreča.

Beljak, 2. septembra. Na postaji Talheim je danes zjutraj ob 4. trčil brzovlak v tovorni vlak. Ena oseba je bila poškodovana, več vozov pa razbitih.

Razdelitev Maroka?

London, 2. septembra. „Morning-post“ javlja iz Tangerja, da je „status quo“ v Maroku nevzdržljiv in da bo v najkrajšem času prišlo do tega, da si bodo Maroko razdelile Francija, Angleška, Španska in Nemčija.

Kolera.

Budimpešta, 2. septembra. V Mohaču je obolel delavec Šmithauer na azijski koleri.

Špandau, 2. septembra. Tu se je danes prigodil nov slučaj azijske kolere.

Silen prirastek prebivalva.

Washington, 2. septembra. V New Yorku je ljudsko štetje končano. New York šteje sedaj 4,766.883 prebivalcev. Od zadnje ljudske šietve se je mesto pomnožilo za 1,329.581 duš.

Vojna napetost med Turčijo in Grško.

Pariz, 2. septembra. „Matin“ javlja iz Aten, da je Turčija stavila glede krečanskih poslancev Grški **ultimatum.** Takisto je baje že **odpoklicala svojega poslanika iz Aten.**

Carigrad, 2. septembra. Vojno ministrstvo je poklicalo rezerviste vseh trek evropskih armadnih korov pod orožje.

Stavka na Španskem.

Bilbao, 2. septembra. V mestu je proglašeno obsedno stanje, ker se vlada boji, da bi stavka navzela revolucionaren značaj.

Saragosa, 2. septembra. Tu so jeli delavci stavkati. Iz strahu pred izgredi, so vse prodajalne zaprte. Dosedaj vlada v mestu še mir.

Klerikalni panama na Koroškem.

Dunaj, 2. septembra. Korespondenca „Austrija“ dementuje vest, da bi voditelji krščansko socialne stranke posredovali na korist falirane tvrdke Kayser & Palese.

Dunaj, 2. septembra. „Zveza avstrijskih kmetijskih zadrug“ skuša izposlovati, da bi vlada sanirala finance koroške zadružne zveze, češ, da je ta stvar — življensko vprašanje vseh avstrijskih kmetijskih zadrug (?).

Gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Meseca avgusta 1910 vložilo je 1380 strank 1,258.456 K 80 v, 1421 strank pa dvignilo 1,004.520 K 57 v. Stanje vlog koncem meseca avgusta 1910 38,791.193 K 63 v. Stanje vložnih knjižic 27.706.

— **Mestna hranilnica v Kamniku.** V mesecu avgustu je v mestno hranilnico v Kamniku 177 strank vložilo 88.467 kron 08 vinarjev, 147 strank dvignilo 46.347 K 31 v, 7 strankam izplačalo hipotečnih posojil 8100 K. Stanje hranilnih vlog 2,023.525 K 19 v. Stanje hipotečnih posojil 1,518.929 K 24 v. Denarni promet za mesec avgust 1910 207.992 kron 20 vin.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu avgust 1910 je 296 strank vložilo 132.407 K 88 v, 267 strank vzdignilo 105.925 K 18 v, 38 strankam se je izplačalo posojil 54.920 K, denarni promet 623.271 K 64 vin.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** V mesecu avgust 1910 je 214 strank vložilo 174.165 K 53 v, 248 strank vzdignilo 135. K 49 v, torej več vložilo 38.698 K 04 v, 17 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 28.300 K, 358 menic se je eskomptovalo za 140.428 K. Stanje vlog 3,578.112 K 40 v. Denarni promet 736.696 K 14 v. Vseh strank bilo je 1215. Vloge se obrestujejo po 4 1/4%.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Kje se dobro jé?

Kjer znajo pravilno pripravljati izborne Pekarske.

Receptno knjigo

vsakomur zastonj pošlje Prva hrvatska tovarna tostnin v Ilirski Bistrici. 13 790

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 28. avgusta: Katarina Podrekar, čevljarjeva žena, 35 let.

Dne 29. avgusta: Frančiška Gussenbauer, delavčeva žena, 54 let.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306·2. Srednji zračni tlak 736·0 mm

Avgusta	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
1.	2. pop.	734·3	17·1	sl. jvzhod	oblačno
„	9. zv.	733·9	13·4	sl. szah.	del. oblač.
2.	7. zj.	732·7	10·0	sl. jzah.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 14·1°, norm. 16·9°. Padavina v 24 urah 0·0 mm.

Lujiza Leustek vdova **pl. Kubanyi** roj. **pl. Šipuš** naznanja, da je nje ljubljeni, nepozabni soprog, oziroma oče, tast, zet, brat, svak in stric, gospod

Milan Leustek

lekarnar

v 46. letu svoje starosti, dne 31. avgusta na Dunaju mirno v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki dragega pokojnika se v nedeljo, dne 4. septembra t. l. ob 3. popoldne prepeljejo z Dunaja v Ljubljano na južni kolodvor, odkoder pojde pogreb na pokopališče k Sv. Križu, kjer se truplo pokojnikovo položi v lastno grobnico.

V Ljubljani, 2. septembra 1910.

Gremij kranjskih lekarnarjev naznanja tužno vest, da je njega član, blagorodni gospod

Ph. Mr. Milan Leustek

lekarnar

dne 31. avgusta 1910 po dolgotrajni mučni bolezni na Dunaju preminul.

Pogreb pokojnikov se vrši v nedeljo, dne 4. septembra ob 3. uri popoldne z južnega kolodvora na pokopališče k s. Sv. Križu.

Ljubljana, 2. septembra 1910.

Ph. Mr. Rihard Sušnik,
2973 t. č. predsednik gremija.

Zahvala.

Nedopovedljive žalosti potrtim vsled tako silno težke izgube, ki nas je zadela, ko nam je preminul naš iskreno ljubljeni soprog, ozir. oče, brat, tast in stari oča, svak in stric, gospod 2972

Fran Schantel

trgovec, zemljiščni posestnik itd.

nam ni mogoče se zahvaliti vsakemu posameznemu, zato pa naj tem potom prejmejo iz hvaležnega srca najiskrenejšo zahvalo vsi tisti, ki si so nam za pokojnikove dolge, težke bolezni izkazovali ljubeznivo sočutje, zlasti pa še gg. zdravniki: primarij vladni svetnik dr. Šlajmer, primarij dr. Jenko in c. in kr. višji štabni zdravnik dr. Stare, za njih požrtvovalno skrb in zdravljenje, ki so ga pokojniku izkazovali, dalje, vsi ki so poslali premnoge sočutne izjave in darovali prekrasne vence, preč. duhovščini, sl. ravnateljstvu Kranjske hranilnice, Trgovskemu bolniškemu in podpornemu društvu, Ljubljanskemu prostovoljnemu gasilnemu in reševal. društvu, sirotišćema »Marijanišče« in »Liechtenthurm« in vsem društvom in korporacijam, ki so se številno udeležili pogreba.

V Ljubljani, 2. septembra 1910.

Žalujoči ostali.

Gostilna

sprejmem takoj v najem na deželi. Pismene ponudbe pod **„Gostilna“** na upravništvo »Slov. Naroda« **do 10. septembra t. l.** 2892

Akumulatorji

za električno razsvetljavo. Male celice od mark 1·— naprej. Žepne svetilke. Užigalne celice. Seznam o elektr. predmetih zastonj.

Alfred Lescher, Dražčane 22/176.

Podružnica: **Podmokli-Češko-Rönsburg 176.**

Gospodične

se sprejmejo **na dobro hrano in stanovanje** v zanesljivo dobro hišo. Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Prodajalko

2257

ali pa **resnejše praktikantinje** sprejme v svojo trgovino galanterije in igrač **Emil Dobrič, Prešernova ulica**

Notarskega kandidata

sprejme takoj 2956

notar Kudovernik v Ljubljani.

Več učenk ali gospodičen

se sprejme **na lepo stanovanje in hrano** po primerno nizki ceni.

Naslov: **Rozika Drnovšek, Prisojna ulica 1/I.** 2894

VEČ 400 GODI MA

ušna Humpolec glaz sukmarstuj grada.

Najbolje sukno i pomodnu robu nudi tvrdtka

ANT. TOMEC,

izvoz sukna u Humpolcu (Češka)

Uzorci franko

N. F. Schaffer

nadzornik c. kr. državne železnice v Beljaku prosi, da se mu dopošlje 11 škatelj tako izborno učinkujočih 711

Salmijakovih pastil

(kašelj lajšajočih, slez razkrajajočih)

lekarja PICCOLI v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, papeževega dvornega založnika. Ena škatljica 20 v, 11 škatljic 2 K. Naročila po povzetju.

ED. ŠMARDA

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana, Dunajska cesta 18.

V novi hiši „Kmetske posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“.

Izdaja voznih listov za vse razrede francoske prekmorske družbe

Havre-New York

Vožnja traja samo 6 dni!

Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prireja posebne vlake in preskrbi okrožne vozovnice (Rundreisebillets).

1863

Za šolsko mladino

že prispele obleke, površniki, športne suknje in pelerine za dečke, kakor tudi za deklice najnovejša konfekcija.

Pošilja se tudi na izbiro na deželo.

:: **Cene jako nizke.** ::

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ 2881

:: **Ljubljana, Mestni trg št. 5.** ::

O dostojnosti

Sestavil

Edvin Rozman,

konces. učitelj plesa.

Cena 70 vin, s pošto 80 vin.

Ta knjižica obsega vsa potrebna navodila, kako se je vesti v spodobni družbi. Brez dobrih manir ni nikomur mogoče izhajati; človek je smešen in preziran. Obleka sama ne stori človeka, treba se je tudi obnašati, kakor je navada med olikanimi ljudmi. Iz knjige **„O dostojnosti“** posname lahko vsakdo potrebnih naukov za primerno vedenje v vseh slučajih življenja.

Knjiga se dobiva v

„Narodni knjigarni“

v Ljubljani,

Prešernova ulica št. 7.

Išče se

hišnik

oženjen, brez otrok, ki ima veselje do vrtnarstva. Prosto stanovanje in kurjava. Plačilo po dogovoru. 2968

Kje, pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Oddaje se: 2959

4 sobe z vsemi pritiklinami

dalje

2 sobi s kuhinjo

in

1 mesečna soba

na Elizabetni cesti 6, Ljubljana.

C. kr. tobačna tovarna.

Št. 3811/10. Ljubljana, dne 30. avgusta 1910.

Razglas.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje za

dobavo mehkih desk, obročev, premoga in koksa za leto 1911

eventualno 1912 **na dan 26. kimovca 1910**

konkurenčno razpravo.

Ponudbe za to dobavo morajo se najkasneje **do 12. ure dopoldne** omenjenega dne c. kr. tobačni tovarni vposlati. 2961

Popolna vsebina razglasa, kateri se tuuradno lahko vpogleda, nahaja se v uradni »Laibacher Zeitung«.

Cenj. naročnikom in občinstvu vljudno javljam, da sem se **s Kongresnega trga štev. 13**

preselil v Sodno ulico 3

ter se priporočam za nadaljno naklonjenost ter obljubljam točno in vestno postrežbo. 2887

J. Zamljen, čevljarski mojster

v Ljubljani.

C. kr. avstrijske ❀ državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1910.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7·08 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

7·26 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Št. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9·12 dopoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj j. k., Linc, Prago, Dražčane, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolin.

1·40 dopoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.

4·32 popoldne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Št. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.

3·30 popoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

6·35 zvečer. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolin, Düsseldorf, Vleissingen, Trbiž.

7·40 zvečer. Osebni vlak v smeri: Grosuplje Št. Janž, Rudolfovo, Kočevje.

10·10 ponoči. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

Odhod iz Ljubljane (državni kolodvor).

7·28 zjutraj: Osebni vlak v Kamnik.
2·05 popoldne: Mešanec v Kamnik.
7·35 zvečer: Mešanec v Kamnik.
11·— ponoči: Mešanec v Kamnik le ob nedeljah in praznikih.

Prihod v Ljubljano (južne železnice).

7·09 zjutraj: Osebni vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Gorice, Trsta, Tržiča.

8·52 zjutraj: Osebni vlak iz Kočevja, Rudolfovega, Grosuplja, Št. Janža.

11·20 dopoldne: Osebni vlak iz Trbiža, Gorice, Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Dunaja, z. k., Celovca, Vlisingena, Düsseldorfa, Kolina, Wiesbadna, Frankobroda, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Badgasteina, Beljaka.

2·59 popoldne: Osebni vlak iz Kočevja, Straže-Toplic, Rudolfovega, Grosuplja, Št. Janža.

4·17 popoldne: Osebni vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice, Trsta, Jesenic, Tržiča.

6·58 zvečer: Osebni vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Dunaja j. k.

8·15 zvečer: Osebni vlak iz Beljaka, Trbiža, Celovca, Trsta, Gorice, Jesenic, Tržiča.

9·07 zvečer: Osebni vlak iz Kočevja, Straže-Toplic, Rudolfovega, Grosuplja, Št. Janža.

11·22 ponoči: Osebni vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice).

6·46 zjutraj: Mešanec iz Kamnika.
10·59 dopolde: Mešanec iz Kamnika.
6·10 zvečer: Mešanec iz Kamnika.
10·30 po noči: Mešanec iz Kamnika le ob nedeljah in praznikih.

Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropejskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Eśvegske sive in rdeče Marziljske Angelove

Milo

2038

Priporoča tovarna

Pavel Seemann

v Ljubljani.

Stearinske

Sveče

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO

Letnik XXX. (1910).

izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vso leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.

Za vso neavstrijsko dežele 11 K 20 h na leto

Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

Narodna Tiskarna v Ljubljani

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.